

१३ व्या वित्त आयोगाकडून अर्भक मृत्यूदर कमी करण्यासाठी प्राप्त अनुदानातून सन २०२०-२१ च्या आर्थिक वर्षात धडगाव व अक्कलकुवा येथे तालुका लस वितरण केंद्र (ब्लॉक व्हॅक्सिन स्टोअर) कार्यान्वित करण्यासाठीच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-१२२१/प्र.क्र.०३/आरोग्य-७

१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकूल इमारत,

नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४०० ००१.

दिनांक : ०२ फेब्रुवारी, २०२१.

वाचा :-

- १) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटूंब कल्याण माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक : राकुक्का/शितसाखळी/कक्ष-१३/१३ वित्त आयोग/क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअर/४२७४/२०२१, दिनांक १९.०१.२०२१.
- २) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटूंब कल्याण माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक : राकुक्का/शितसाखळी/कक्ष-१३/१३ वित्त आयोग/क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअर/६८७९/२०२१, दिनांक २८.०१.२०२१.
- ३) आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई याची मंजूर टिप्पणी, दिनांक १६.०१.२०२१.

प्रस्तावना :-

१३ व्या वित्त आयोगाकडून अर्भक मृत्यूदर कमी करण्यासाठी प्राप्त अनुदानातून सन २०२०-२१ च्या आर्थिक वर्षात धडगाव व अक्कलकुवा येथे तालुका लस वितरण केंद्र (ब्लॉक व्हॅक्सिन स्टोअर) कार्यान्वित करण्यासाठीच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

नंदुरबार जिल्हा दुर्गम व डोंगराळ प्रदेशात असून जिल्ह्यातील धडगाव व अक्कलकुवा हा भौगोलिक दृष्ट्या दुर्गम भाग असल्याने सदर भागात दळणवळणाची साधने, रस्ते, विद्युत पुरवठा व इतर सुविधांचा अभाव असल्यामुळे या भागातील भौगोलिक परिस्थितीचा परिणाम आरोग्य सेवेवर होतो. यामुळे लसीकरणाचे १०० टक्के काम पूर्ण होण्यास अडथळा होतो. प्राथमिक आरोग्य केंद्रस्तरावर तेथील अडचणीमुळे लक्ष ठेवण्याचा मोठा प्रश्न निर्माण होतो.

सद्यस्थितीत नंदुरबार जिल्ह्यातील लोकसंख्या, एकूण प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या, उपकेंद्रांची संख्या व लसीकरणासाठी अपेक्षित लाभार्थ्यांची संख्या यांचा तपशिल पुढीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	तालुक्याचे नाव	लोकसंख्या	लसीकरणसाठी अपेक्षित लाभार्थ्यांची संख्या	एकूण प्रा.आ.केंद्र	एकूण उपकेंद्र
१	धडगाव	२३५५७४	५६५३	१३	६३
२	अक्कलकुवा	२६७०४७	५७८०	१३	५०

वरील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार जिल्ह्यातील ५०२६२१ एवढ्या लोकसंख्येला ११७३३ एवढ्या बालकांना लस पुरविण्यासाठी कर्मचाऱ्यांना तारेवरची कसरत करावी लागते. याकरीता धडगाव व अक्कलकुवा या तालुक्यात तालुकास्तरीय लसवितरण केंद्राची निर्मिती प्रस्तावित केली असून सदर लसवितरण केंद्र जुने ग्रामीण रुग्णालय, धडगाव व ग्रामीण रुग्णालय, मोलगी, ता.अक्कलकुवा येथे प्रस्तावित करण्यात आले आहे. यासाठी आवश्यक असलेल्या खर्चाचा तपशिल पुढीलप्रमाणे:-

विवरण

Sr. No	Articular	Unit of Measure	Cost (In Lakh)	Quantity (In numbers)	Total (In Lakh)
1	Manpower- 2 contractual staff (LHV) per block store @ Rs.18000 per month per staff (as per HR rationalization of salary)	Per LHV	2.16	4	8.64
2	For preparation of block vaccine store (i.e. for internal repair/ civil work, electricity etc.)	Per block	1	2	2
3	Solar Hybrid Photovoltaic System for 24 hrs electricity	Per block	12	2	24
4	Other necessary items (table, chairs, cupboards, SOPs, registers etc.)	Per block	0.5	2	1
5	Insulated Vaccine Van for district	Per District	16	1	16
	Total				51.64

१३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार अर्भक मृत्यूदर कमी करण्यासाठी केंद्र शासनाकडून राज्य शासनास प्राप्त झालेल्या अनुदानाच्या विनियोगाबाबत मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चस्तरीय संनियंत्रण समितीने दिनांक २३.१२.२०१४ च्या बैठकीमध्ये कृती आराखडयास मंजूरी दिली होती. तसेच दिनांक १३.०३.२०१५ च्या शासन पत्रान्वये सुधारित कृती आराखडयास बाबनिहाय मंजूरी देण्यात आलेली आहे. दिनांक १३.०३.२०१५ च्या कृती आराखडयांमध्ये अक्कलकुवा, नंदुरबार येथील क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअरचा समावेश होता. दिनांक १३.०३.२०१५ च्या सुधारित कृती आराखडयानुसार प्रत्येक क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअरकरीता १८ लाख प्रमाणे ०६ जिल्ह्यांतील १२ क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअर पैकी ०४ क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअर रद्द करण्यात आलेली आहेत. तरी, धडगाव व अक्कलकुवा येथे क्लस्टर व्हॅक्सिन स्टोअरची आवश्यकता असल्यामुळे नंदुरबार जिल्ह्यामध्ये तालुकास्तरीय लस वितरण केंद्र (ब्लॉक व्हॅक्सिन

भांडार) स्थापन करण्यासाठी रु.५१.६४ लक्ष (अक्षरी रुपये एकावन्न लाख चौसष्ट हजार फक्त) इतक्या प्रस्तावित अंदाजित खर्चास पुढील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. :-

- १) सदर उपकरणे व सामुग्रीची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी. सदर प्रक्रिया खरेदी कक्ष, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांच्या स्तरावर करण्यात यावी.
- २) सदरहू उपकरणे व सामुग्रीचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच याबाबींची खरेदी करण्यात यावी.
- ३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- ४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे GEM Portal, इतर राज्यांचे दरकरार खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (pre/Post dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तुंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.
- ६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करून सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहित मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ७) सदरहू खरेदीसाठी होणारा खर्च १३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार केंद्र शासनाकडून राज्य शासनास प्राप्त झालेल्या निधीच्या बचतीतून भागविण्यात यावा.
- ८) तसेच, या बाबींच्या खरेदी द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ९) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.

१०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.

उपरोक्त अनुक्रमांक (१) ते (१०) येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय व कार्यक्रम प्रमुख यांची राहिल.

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. त्यानुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०१२२१२२३०६३५१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ३) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ४) संचालक १ व २, आरोग्य सेवा, मुंबई व पुणे.
- ५) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्षा), मुंबई
- ६) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ७) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.

- ८) उपसंचालक, आरोग्य सेवा (परिवहन), पुणे.
- ९) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- १०) सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- ११) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- १२) निवडनस्ती (आरोग्य-७)